1893 — 1973
80 років
Службі Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
—— Тел. з Ню Йорку: ——
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 45. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 10-го БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1973 No. 45. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

П'ятниця, 9 березня 1973

ПОЛІЦІЙНИЙ КОМИШЕНЕР НЮ ЙОРКУ ПАТРІК МОРФІ повідомив, що в минулому році кількість серйозних злочинів у місті зменшилась на 18 відсотків, але в той же час збільшилася кількість найтяжчих злочинів, як убивство, знасилування, озброєні напади. Однак конгресмен Едвард Кох скритикував звіт Патріка Морфі, заявивши, що у всіх п'ятьох районах чи „боро" Ню Йорку люди скаржаться на дедалі, то більшу злочинність. Кох висунув свою кандидатуру на вибори мейора Ню Йорку від Демократичної партії.

МІСТО НЮ ЙОРК ВИРІШИЛО КУПИТИ 40 запущених житлових будинків, у яких ніхто не живе, бо там небезпечно жити через можливість обвалів. Придбавши їх, міське управління вкладе значні кошти для направи, а потім продаватиме відновлені помешкання на кооперативних правах людям, які мають право на субсидії. Покищо йдеться про 1 200 такого типу нових кватир. Одна кімната буде коштувати приблизно 25-35 долярів місячно, після внесення початкової більшої суми. Щоб мати право придбати таке помешкання, треба або бути на „[illegible]фері", або щоб родина не заробляла більше, як 15 000 долярів річно.

У СТОЛИЦІ СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ ТРЕНТОНІ ОПУБЛІКОВАНО 155-сторінковий звіт дослідної комісії, в якому сказано, що коли у стейті не буде змобілізовано увагу й ресурси на боротьбу проти забруднення води й повітря, то швидко настане криза — не вистачатиме чистої води. У звіті сказано, що зростання й поширення промисловости, збільшення пригородних поселень, спускання технічних відпадків у воду та ін. ведуть цей стейт до важкої кризи. Вже тепер потрібно яких 3 більйони долярів, щоб наладнати контролю над хемічно - промисловими відпадками, збудувати очищувальні водні збірники тощо.

ПІД ЧАС МИНУЛОРІЧНОГО СТРАЙКУ ВЧИТЕЛІВ у Філядельфії було заарештовано 374 вчителі, які незаконно пікетували 9 публічних шкіл. Страйк давно минув, і тепер суд у Філядельфії вирішив взагалі „забути" про той випадок та звільнив усіх вчителів від будь-якої кари.

НОВОВИБРАНИЙ ПОСАДНИК МІСТА БОФФАЛО Стенлі Маковскі заявив, що він зробить із того міста „зразок для всього світу". Він плянує „найкращу обслугу населення за найменші кошти", коли йдеться про міських урядовців. С. Маковскі заплянував створити окреме бюро для кращого зв'язку між управою міста і його населенням, серед якого є багато українців, поляків, італійців та ін.

АВТОРИ СЮЖЕТІВ - СКРИПТІВ ДЛЯ КІНОФІЛЬМІВ і телевізійних програм, об'єднані в „Райтерс Гілд оф Амеріка", застрайкували. Вони вимагають через свою професійну спілку підвищення оплати праці на 300 відс. Тепер за сценарій чи скрипт для одногодинного показу авторові платять 4 500 долярів, але „Гілд" домагається, щоб платили до 12 000 дол. гонорару. Та професійна спілка авторів об'єднує 2 900 письменників та сценаристів для кінофільмів і телевізійних програм.

СЕНАТ СТЕЙТУ МЕЙН ВІДМОВИВСЯ РАТИФІКУВАТИ поправку про рівноправність жінок у тому стейті. Дотепер 8 стейтів відмовилися визнати жінок рівними в усіх правах і обов'язках із мужчинами, а 28 стейтів із усіх потрібних для схвалення того закону 38 стейтів, — ратифікували вже той додаток.

У ПІВДЕННО - АМЕРИКАНСЬКИХ АНДАХ, у глибу озера французький підводний дослідник Кусто розшукує леґендарні скарби винищеного еспанськими конквістадорами народу інків. За переказами, інки мали затопити золото й ін. скарби в 16 столітті, коли там з'явилися еспанські завойовники.

У ПАРИЖІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ наради представників державного Уряду Південного В'єтнаму з представниками В'єтконгу про переведення у Південному В'єтнамі парляментарних виборів. „Якщо комуністи виречуться своїх привичних метод, що їх стосують під час виборів (себто терору, застрашування, фальшівництва й обману), то не буде труднощів" — заявив південнов'єтнамський сенатор Фам Нам Троунґ. Але він сам передбачує великі труднощі, щоб договоритися з комуністами про дійсно чисті і справедливі вибори.

ПІВДЕННИЙ В'ЄТНАМ РОЗПОЧАВ кампанію за приєднання більше закордонних туристів і закордонного капіталу для економічних інвестицій. Окреме державне туристичне бюро у Сайґоні друкує пропаґандивні афіші, які приманювали б чужинців до відвідання Південного В'єтнаму. Так само державні кола стараються приєднати закордонних купців і промисловців, щоб інвестували свій капітал у розвиток економіки Південного В'єтнаму.

СОВЄТСЬКА ПРЕСОВА АҐЕНЦІЯ ТАСС ПРОГОЛОСИЛА, що в минулому році закордонні видавництва видали твори 2.500 совєтських авторів, не заплативши ніякого авторського гонорару. Це стало одною з головних причин рішення совєтського уряду приступити до міжнародної конвенції про авторські права. Але західня преса припускає, що Совєти рішили використати ту конвенцію для заборони західнім видавництвам друкувати твори опозиціоністів совєтського режиму.

В АВСТРАЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ ВІДБУЛИСЯ дебати про американські бази в Австралії. Один член австралійського соціялістичного уряду порівнював американські бази в Австралії з совєтськими базами на Кубі: одні і другі, твердив він, є загрозливими для безпеки даних країн. Колишній австралійський міністер оборони, член парляменту, пригадав, що ЗСА зобов'язалися не використовувати своїх баз в Австралії для війни проти будь-якої третьої країни.

У ФРАНЦІЇ ВЕЛИКЕ ПОРУШЕННЯ СПРИЧИНИЛО виявлення пресою, що політична поліція переводить масове підслухування телефонів. Коло 1.500 телефонів — осіб з політичного, господарського й культурного світу, французів і чужинців, — включені до підслухових апаратів. У Франції існує окремий закон, який забороняє вести телефонічний підслух під загрозою високих кар.

ПРЕЗИДЕНТ БАНҐЛАДЕШУ ШЕЙХ МУДЖІБУР РАХМАН ОСЯГНУВ велику особисту й політичну перемогу: у перших парляментарних виборах тієї молодої бенґальської республіки його партія осягнула 270 мандатів з-посеред усіх 300.

ЛЕТУНСЬКИЙ РУХ У ФРАНЦІЇ БУВ в останньому тижні майже цілком спаралізований внаслідку страйку службовиків контрольних веж. Всі закордонні летунські компанії припинили лети до Франції. Французький уряд розпочав переговори із страйкуючими.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА РОЗГОРТАЄ ПІДГОТОВУ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ СВОГО 100-РІЧЧЯ

Джерзі Сіті. — В листопаді цього 1973-го року сповниться сто років з того часу, як у Львові було створене Літературне Товариство ім. Шевченка, яке двадцять років пізніше, в 1893-му році, отже 80 років тому, перейменовано на Наукове Товариство ім. Шевченка, що стало базою і хребтом розвитку вільної української науки в найтрудніших обставинах різних ворожих окупацій, переслідувань та гноблень. Сьогодні Наукове Товариство ім. Шевченка, відоме під скороченою назвою НТШ, є найстаршою українською установою в світі і хоча було зліквідоване большевицьким окупантом на рідній землі, продовжує свою діяльність серед українських поселень у вільному світі, зокрема в Західній Европі, З'єднаних Стейтах Америки, в Канаді і в Австралії, зорганізувавши свої крайові частини із координаційною Головною Радою Наукових Товариств ім. Шевченка.

Під час зустрічі в УНС і „Свободі". Сидять (зліва): проф. д-р Василь Лев, мґр Уляна Дячук, проф. д-р Осип Андрушків, проф. д-р Матвій Стахів, Йосип Лисогір, проф. д-р Василь Стецюк. Стоять (зліва): д-р Роман Андрушків, д-р Петро Богданський, ред. Богдан Кравців, інж. Роман Кобринський, д-р Михайло Сосновський, проф д-р Ярослав Падох, ред. Іван Кедрин-Рудницький, Володимир Сохан і ред. Антін Драган

Мавши на увазі цей великий і рідкісний ювілей вільної Академії Наук поневоленого народу, українські поселення в поодиноких країнах уже деякий час тому почали підготову до його найбільш урочистого відзначення. Окремі заклики для відзначення цього ювілею проголосили Світовий Конґрес Вільних Українців та центральні українські репрезентації в поодиноких країнах, зокрема Український Конгресовий Комітет Америки та Комітет Українців Канади. До відзначення свого 100-літнього ювілею від деякого часу інтенсивно приготовляється і само НТШ, створивши для цієї мети окремий Ювілейний Комітет із проф. д-ром Осипом Андрушковим на чолі. Тоді, як наші громади приготовляються до відзначення цього світлого ювілею відповідними імпрезами, НТШ відзначить його зокрема підготовою та публікацією багатьох нових наукових праць, що будуть важливим новим вкладом, як в українську, так і світову науку і культуру. Для виконання цих завдань уже створено окремий Ювілейний Фонд НТШ, інтенсивна збірка пожертв на який почнеться тут уже в найближчому часі.

Усі ці проблеми, зв'язані з підготовою та перевиданням ювілейних святкувань 100-річчя НТШ були предметом розмов та обміну думками між представниками НТШ та Українського Народного Союзу і „Свободи" під час їхньої зустрічі, що відбулася тут у приміщеннях УНС і „Свободи" у четвер, 8-го березня, в полудневих годинах.

В зустрічі що відбулася на пропозицію і запрошення редакції „Свободи", від НТШ взяли участь: голова НТШ в ЗСА і в. о. голови Головної Ради НТШ проф. д-р Матвій Стахів, генеральний секретар Головної Ради НТШ та науковий секретар НТШ в Америці проф. д-р Василь Стецюк, заступник голови НТШ у ЗСА і голова Ювілейного Комітету НТШ проф. д-р Осип Андрушків, директор Філологічної Секції проф. д-р Василь Лев, скарбник НТШ в ЗСА і директор його канцелярії інж. Роман Кобринський, член Управи НТШ в ЗСА д-р Петро Богданський і один з молодших членів НТШ д-р Роман Андрушків. У „Свободі" привітав їх ред. Антін Драган, що є рівночасно членом Контрольної Комісії НТШ в ЗСА, а в розмовах взяли участь дійсні члени НТШ: ред. Іван Кедрин, що є рівночасно заступником голови Управи НТШ в ЗСА, ред. Богдан Кравців та головний секретар УНС д-р Ярослав Падох, і звичайні члени НТШ д-р Михайло Сосновський та ред. Зенон Снилик. Перед розмовами з редакторами „Свободи", представники НТШ були гостями УНС на полуденку, під час якого привітав їх головний предсідник Йосип Лисогір і в якому взяли участь, крім названих, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан і головний касир мґр Уляна Дячук. Пізніші розмови з редакторами „Свободи" протягнулися до пізніх пополудневих годин. Представники УНС і „Свободи" поінформували та запевнили представників НТШ, що вони плянують якнайактивніше включитись у ювілейні святкування НТШ, зокрема в акцію збірки пожертв на Ювілейний Фонд, закликаючи до цього своїх членів, мавши на увазі тісну співпрацю цих установ у минулому, включно з англомовним виданням Енциклопедії Українознавства, що появилася під головною редакцією проф. д-ра Володимира Кубійовича, голови НТШ в Европі, старанням і коштом УНС у видавництві Торонтського університету.

Конґрес схвалив видаткування, не зважаючи на спротив Президента

Вашинґтон. — Змагання за права між Конґресом і Президентом, коли йдеться про диспонування фондами, найшлися якраз тепер у критичній стадії. Минулого тижня сенат схвалив поновно законопроєкт в справі професійного перевишколу, що його осінню минулого року президент Ніксон відмовився підписати, 8 березня палата репрезентантів схвалила такий же законопроєкт у власному засягу, передбачаючи додаткове видаткування на суму 2.6 біл. долярів. На порядку дня є розгляд і схвалення 11 законопроєктів, на які не хоче погодитися президент Ніксон, заявляючи, що всі пропоновані програми неефективні і з. коштовні та спричиняться тільки до посилення інфляції в країні. У зв'язку з конфліктом між Конґресом і Президентом, цілий ряд видатних американських знавців конституційного права виступили з заявами, що Конґрес має всі права і можливості домогтися від Президента виконання схвалених Конґресом постанов, але мусить діяти твердо і рішуче. Згідно з інтерпретацією окремих експертів, Конґрес має право викликати для свідчень будь-якого службовця Адміністрації, включно з самим Президентом і що, мовляв, „мітом" є широко рекля мована засада про „екзекутивні привілеї".

ЗСА і Північний В'єтнам створили Спільну Економічну Комісію

Париж. — У четвер 15 березня ц. р. відбудеться у Парижі перше засідання американсько - північнов'єтнамської Спільної Економічної Комісії, на встановлення якої погодились Г. Кіссінджер і в'єтнамські комуністи в їх минуломісячних переговорах. Головою тричленної американської делеґації є Моріс Вілліямс, довголітній дипломат і фахівець справи американської допомоги закордонові. Ані висота американської економічної допомоги Північному В'єтнамові, ані характер тієї допомоги, шляхи, якими вона буде передана і потреби Північного В'єтнаму, ще не відомі, і це властиве має обмірковувати та Комісія. У Конґресі є сильна засаднича опозиція проти уділювання вчорашньому комуністичному ворогові грошової допомоги, але президент Ніксон, державний секретар Вілліям Роджерс і Генрі Кіссінджер висловили надію, що Конґрес дасть на це свою згоду. Тим часом Південний В'єтнам звільнив дальших 500 комуністичних воєнних полонених, зобов'язавшись звільнити в найближчому часі 6.300 комуністів в заміну за 1.250 південно-в'єтнамських військовиків в комуністичних руках. У полоні Північного В'єтнаму перебувають ще 282 американці з офіційного списка, що його комуністи передали американському Урядові. Всі вони мають вернутися до ЗСА до кінця цього місяця.

Ірляндські екстремісти підкинули бомби у центрі Лондону

Лондон. — В четвер 8 березня ц. р. дві сильні бомби вибухли в автомобілях, запаркованих перед військовим рекрутаційним центром недалеко Трафальґар-скверу і перед Центральним кримінальним судом. Внаслідку вибуху тих бомб один чоловік згинув та 243 було раненими, здебільша від осколків вибитих вікон у великому колі кам'яниць. Дві дальші бомби виявлено також в запаркованих автомобілях, між ними одно авто стояло перед Новим Скотленд Ярдом, себто дирекцією поліції. Газети звернули увагу, що всі ті чотири бомби, з яких дві фахівці впору розрядили, були звернені проти військових, судових або поліційних установ. Британські власті не мають сумніву, що авторами тих атентатів були ірляндські екстремісти і що ті атентати були демонстрацією проти плебісциту, що його в тому самому дні переводили в Північній Ірляндії: чи вона хоче залишитись під зверхньою владою Британії, чи приєднатися до Ірляндської Республіки (Південної Ірляндії). Католики проголосили були бойкот того плебісциту, але навіть коли б вони взяли були в ньому участь, то вислід був згори відомий, бо протестанти, які є рішуче проти приєднання до Південної Ірляндії, становлять у півторимільйоновому населенні Північної Ірляндії більшість у відношенні до католиків, як 2:1. Всіх, що відлітали до Дебліну в Південній, чи Белфасту в Північній Ірляндії, піддавали на летовищі під Лондоном суворій персональній ревізії. Комунікаційний рух в центрі Лондону був на кілька годин цілком схаотизований. Число жертв тих атентатів було тому ще відносно мале, що поліція отримала на 45 хвилин перед вибухом тих двох бомб телефонічну анонімову пересторогу і можна було деякі будинки евакувати.

309 жидів з СССР просять лідерів Конґресу допомоги щодо виїзду до Ізраїлю

Москва. — 309 жидів з Совєтського Союзу, здебільша учені професіоналісти, яким відмовлено візу на виїзд до Ізраїлю, звернулися із 6-сторінковим листом до демократичного сенатора Генрі Джексона з стейту Вашинґтон, і до конґресмена Вілбура Міллса з Аркенсо, щоб вони допомогли їм отримати дозвіл на виїзд до Ізраїлю. Сенатор Джексон і конґресмен Мілс поручали в Конґресі і в пресі узалежнити ратифікацію американсько-совєтського торговельного договору від скасування в Совєтах додаткових надзвичайно високих оплат за візи на виїзд до Ізраїлю; московський уряд твердить, що тисячі рублів, що їх жиди мають заплатити за візу, це зворот коштів, які держава мала, давши їм безплатну високу освіту. Всі ті 309 жидів, авторів листа до названих членів американського Конґресу, належать власне до категорії високоосвічених громадян, які повинні би заплатити тисячі рублів за візу. Однак без уваги на висоту тієї оплати — совєтські власті відкинули їх просьби на видачу закордонного пашпорту з арґументом, що вони працювали в установах причетних до безпеки СССР і тому можуть виявити за кордоном небезпечні тайни. Автори того листа рішуче заперечують, наче б вони знали якісь совєтські військові тайни.

Відбулося засідання Президії Верховного Совєту УССР

Київ. — РАТАУ повідомив, що 26 лютого в Києві відбулося чергове засідання Президії Верховного Совєту УССР під проводом його голови І. С. Грушецького. Президія Верховного Совєту УССР прийняла постанови про „дальше розгортання організаторської і виховної роботи в масах за успішне втілення в життя рішень XXIV з'їзду КПРС, постанов грудневого (1972 р.) пленуму Центрального Комітету КПРС, завдань, що випливають з доповіді генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва". Крім того Президія схвалила пляни діяльности комісій Верховного Совєту та „укази і постанову . . . про адміністративну відповідальність за розкрадання державного або громадського майна і про внесення змін до статті 85 Кримінального кодексу УРСР і до Положення про товариські суди Української РСР". Президія розглянула також „клопотання про приймання до громадянства Української РСР, про помилування засуджених та ряд інших питань". У повідомленні нічого конкретного не сказано про те, хто складав прохання про надання громадянства УССР та хто просив про уласкавлення.

Поляки дискутують над справою „східніх земель"

Польський американський щоденник „Нови Дзєннік" з 8-го березня ц. р. опублікував статтю Здзіслава Стагля н. т. „В обороні східніх земель", яка передше була видрукована в лондонському „Дзєннікові польському". Ця стаття є фактично голосом у дискусії, чи точніше відповіддю на статтю Казимира Трембіцького в лондонській польській газеті „Тидзєнь Польські", в якій К. Трембіцький, як відзначає Стагль, „заперечує права Польщі до східніх земель", а одночасно критикує Ризький договір, на якому ці права у міжнародноправній площині спираються". За словами Стагля, це є „нещаслива новість в політичній еміґраційній атмосфері", бо, мовляв, досі „щодо східніх земель панувала згідна єдність серед самостійницької еміґрації. Боронили їх леґальні чинники Речипосполитої і головні політичні угрупування, а найважніші акти і порозуміння завжди і до останніх часів спиралися на засаді оборони цих прав".

Пов'язуючи свою „офенсивну концепцію: ідею визволення всіх народів московської імперії, відомої в нашій політичній літературі, як прометеївська", К. Трембіцький „резиґнує", як твердить Стагль, з „прав територіяльних Польщі до східніх земель". За словами Стагля, „заперечування прав Польщі до східніх земель ранить наші почування, головно поляків, які звідтам походять". Взагалі, вся арґументація З. Стагля має характер „чуттєво-емоційний". Він згадує про місто Львів, де „ми, що там народилися . . . виховалися від дитинства у свідомості, що це наш край", який хоч і мав „змінну суверенність", то все таки „безперервно шістсот літ входив до складу польського королівства, до якого був прилучений мирним шляхом (?) династичних зв'язків за Казимира Великого". Ці землі „ми обороняли", пише Стагль і заявляє, що „поки життя нашого, ми будемо прав Речипосполитої до них боронити". З. Стагль заявляє далі, що підставою польської самостійницької політики має бути засада поновного відібрання цих земель, захоплених Совєтським Союзом, та прилучення їх до польської держави. Він вважає, що якраз тепер пора на це питання звернути особливу увагу, бо СССР буде намагатися на Европейській Конференції Співпраці та Безпеки дістати від західніх держав формальне підтвердження поширення його кордонів.

Справа прилучення до Польщі „східніх польських земель", тобто західньоукраїнської території зі Львовом, на думку З. Стагла, Повинна постійно бути живою перед очима польського населення, бо це ніяка „фікція" і „не програна справа". Свою статтю З. Стагль закінчує значучою фразою, що мовляв, „місто Львів, наше упродовж віків, знову буде наше".

Синод Православної Кипрської Церкви позбавив сану Архиєпископа Макаріоса

Нікосія. — У висліді розходжень у поглядах на майбутнє Кипру між президентом Кипру, архиєпископом Макаріосом та єпископами кипрської Православної Церкви, єпископи зібрані на Священному Синоді Греко-Православної Церкви Кипру винесли 8 березня постанову, силою якої позбавили архиєпископа Макаріоса священичого сану. Таку свою постанову Синод мотивував тим, що архиєпископ Макаріос, займаючи державне становище, порушив тим самим церковне право. Архиєпископ Макаріос оспорив таке рішення, заявляючи, що воно нелеґальне і що згідно з традицією Православної Церкви священик чи єпископ може займати такі чи інші публічні державні і політичні становища. За словами Макаріоса, постанова була винесена з політичних міркувань, які не мають ніякого зв'язку з Церквою. В політичних колах з'ясовують справу тим, що єпископи кипрської Греко-Православної Церкви є прихильниками з'єднання Кипру з Грецією і не хочуть признавати Кипру за незалежну державу, що власне підтримує архиєпископ Макаріос. Кипрські єпископи — Геннадіос з Пафос, Антімос з Кітіюм і Кипріянос з Киренії — вимагають резиґнації Макаріоса з посади президента, на яку він був тричі обираний, підтримки для ген. Ґріваса й об'єднання з Грецією. Постанова Синоду єпископів викликала незадоволення в Греції, уряд якої не хоче напружувати складної ситуації між грецькою та турецькою частинами населення Кипру, де якраз тепер ведуться переговори в справі конституційних ґарантій для турецької меншости у кипрській державі. З цих міркувань грецький уряд навіть робив заходи, щоб не допустити до винесення такої постанови. Як інформують, рішення Синоду не знайшло схвалення більшости вірних Православної Церкви, які підтримують архиєпископа Макаріоса і треба рахуватися з розколом у цій Церкві. Архиєпископ Макаріос має 30 днів часу для зроблення відклику щодо такої постанови Синоду, який виніс своє рішення заочно, бо Макаріос відмовився прибути на Синод.

Новий єпископ

З поінформованих джерел подають, що о. шамбелян Іван Білак з Мунгальської (Карпато-руської) Католицької Митрополії, був найменований на єпископа-помічника Митрополита Стефана Кociска в Піттсбурґу.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Політика емоцій

На іншому місці в цьому числі подана вістка про польську дискусію на тему т. зв. „східніх польських земель". Відомий польський публіцист Здзіслав Стагль, заступаючи погляд про „польськість" західніх українських земель і Львова, пропонує відповідну акцію на міжнародному форумі у зв'язку з підготовлюваною Европейською Конференцією Співпраці та Безпеки, мовляв, цей форум повинен бути використаний для задокументування приналежности Львова і західніх українських земель до Польщі.

З польськими аспіраціями і все ще живими плянами „відвоювати" „східні землі" можна б і не дискутувати. Все таки з різних міркувань доцільним буде ще раз звернути увагу на деякі аспекти питання польсько - українських відносин на сучасному етапі. З одного боку, Польща і Україна знаходяться в обличчі того самого ворога, який контролює долю цих двох країн. З другого боку, між польським і українським народами продовжують існувати спірні проблеми, джерелом яких є претензії поляків до українських земель. Польська аргументація їхніх претензій — загальновідома. Згаданий на початку автор до т. зв. історичних аргументів додає ще чуттєво-емоційний, мовляв, не можемо зрезигнувати із земель, де ми народилися і виросли і які звикли вважати за „рідний край". Очевидно, чуттєві аргументи можна розуміти і їм можна навіть співчувати, але їхня переконлива сила — мінімальна. Фактом чейже є те, що претензії поляків стосуються теренів етнографічно їм чужих. Під сучасну пору на всіх українських землях в межах тільки УССР на 47,126,000 мешканців живе 295,000 громадян польської національности, тобто всього 0.6 відс. Навіть в час, коли західньоукраїнські землі були під польською адміністрацією в 1919-1939 роках, число польського населення у тій частині України становило 1,570,000 осіб (21.9 відс.).

Це один бік справи. Другий є той, що по останній світовій війні Польща дістала порядком „рекомпенсати" частину кол. німецької території, яка ще на початках польської державности входила в склад польського королівства. Туди тепер переселилися поляки, які покинули українські землі, і сьогодні кордони польської держави покриваються з етнографічною польською територією. Коли б прийняти, що Польща має поширити свою адміністрацію на західні українські землі, тоді 0.6 відс. поляків, які живуть тепер на Україні, мали б контролювати суцільно українцями заселену територію. А як же ж тоді мало б бути з т. зв. „відзисканими землями" на Заході? Чи ці землі на Заході і українські на Сході хотіли б поляки зберегти за собою?

Всі ці факти повинні мати на увазі польські політики, публіцисти й журналісти, поки рішаються закликати своїх земляків до „оборони східніх земель" і писати про те, що „місто Львів, упродовж віків наше, знову буде наше". Найвища пора скінчити з політикою емоцій, а рішитися на політику здорового глузду.

Правління гігантом

Заява посадника міста Ню Йорку, Джона Ліндзі, що він, після 8-річного урядування не буде втретє кандидувати на це становище, законтуалізувала не тільки вибір його наступника, але й взагалі проблему міст - гігантів: які в них надзвичайно складні відносини і як трудно ними адмініструвати. Ню Йорк, який суперничає із Шанхаєм і Токіо щодо найбільшої у світі кількости мешканців, це справжній лябіринт проблем: це расовий та етнічно-мовний Вавилон, із славними на ввесь світ науковими та мистецькими установами і, поруч з ними, збірищем анальфабетів, з мультимільйонерами і нуждарями, з палацами і рудерами, з прегарними вулицями, але й осоружним брудом та смітниками. Це не місто, а ціла країна, бо 8 мільйонів населення мала ціла Західня і Східня Галичина, а його 23 квадратові милі пов'язані майстерною комунікаційною сіттю. Політично — це домена лібералів, бо живе там понад 1,800.000 жидів і близько 1,700.000 муринів, які підтримують всі ліві й ліберальні вимоги. Проте, цікава річ, маса нюйоркського робітництва — консервативна й антикомуністична, а тому й популярний „Дейлі Нюз" з понад двома мільйонами накладу — консервативний, антикомуністичний.

Коли Джон Ліндзі у своїй заяві нахвалявся своїми успіхами, то він мусів це робити. Але загальний погляд його опонентів інший. Вони закидають йому, що саме за його правління деякі частини того міста стали небезпечні для прохожих і вдень і вночі, — саме за його правління постав гострий конфлікт між ним і поліційним апаратом у підході до поборювання злочинства, — за його урядування поширилось хабарництво у міській адміністрації і засмітились вулиці. Ліндзі сприяв вимогам робітничих спілок, які раз-у-раз шантажували міське управління і мільйони мешканців своїми страйками, — за його правління розпучнявів адміністраційний апарат не за фахом, а за партійним критерієм. Тому сумнів викликає його твердження, що він виграв би, якби знову кандидував. Він був таким оптимістом, коли зголосив свою кандидатуру на президента, і провалився у правиборах.

Великі міста, не тільки Ню Йорк, але й Шанхай, Токіо, Париж і Лондон, вимагають здібного, фахового, енергійного і чесного адміністратора. Бути посадником такого міста — це почесне, але й надзвичайно важке і виснажливе становище. Перевірив це на собі й Ліндзі: коли 8 років тому його обличчя було ще молодече, безжурне, то тепер воно постаріле, поеоране зморшками, хоч має він тільки 51 рік життя . . .

У Вундед Ні досягнуто „перемир'я"

Вундед Ні, Савт Дакота. — Десятиденний „збройний конфлікт" між поліційними частинами та групою Американського Індіянського Руху в числі яких 200 осіб закінчився домовленням про „перемир'я". Речник Департаменту справедливости повідомив, що між представниками федерального уряду та Американського Індіянського Руху почнуться тепер переговори з метою досягнути полагодження всіх тих наболілих проблем, які дали поштовх до збройного виступу індіян у Вундед Ні. Не зважаючи на домовлення про замирення, між поліцією та індіянами дійшло до перестрілки, у висліді якої двох індіян було поранено. Федеральний уряд дав індіянам ультимативну вимогу припинити опір та скласти зброю до вечера 8 березня, заповідаючи застосування сили. Військова частина вже була готова для переведення акції і роззброєння індіянської групи. Сподіваючися наступу, індіяни почали готовитися до бою за традиційним індіянським звичаєм, розмальовуючи обличчя „воєнними кольорами" під звуки воєнної музики. . . . . .

П. Феденко

ПАКИ І ПАКИ...

Мюнхен. — У березні українці в цілому світі згадують не злим, тихим словом Тараса Шевченка: поет народився і вмер у березні (1814 та 1861 р.). Тема — Шевченко і Україна — це криниця глибока і до її дна ми ніколи не досягнемо. Ось хоч би питання, як Шевченко ставився до рідної мови.

Не забуваймо: виростав Шевченко поза Україною. „Московщина і чужії люди", — писав він у своїй поезії. З своїм паном - рабовласником Енгельгардтом мандрував „козачок" Тарас Польщею, Литвою, Московщиною. Чи не диво, що сирота, без батька - матері, без родини, на чужині не втратив національної свідомости і зберіг рідну мову, „голосну та правдиву, як Господа слово"? Буває й так: людина, далеко від рідного краю, ясніше, гостріше в і д ч уває втрату зв'язку з батьківщиною, і в душі таких „безбатьченків" міцніє патріотизм, вірність своєму народові, його мові й культурі. Польський поет білоруського роду Адам Міцкевіч писав, що той лише може як слід зрозуміти силу любови до рідного краю, хто його втратив. („Пан Тадеуш").

Можна думати, що Шевченко, живучи між чужими народами, міг порівняти їх з людністю України і переконався, що в своїй масі український народ стояв вище від маси польської і московської. А коли так, то чому мав би Шевченко цуратися свого народу і рідної, української мови? Поет, живучи на чужині, навчився польської, французької та російської мови, але українську мову беріг, культивував, шліфував як дорогоцінний діямант.

Тепер саме, коли московський шовінізм шаліє в Україні, накидає нашому народові свою мову і виганяє українську мову, із школи, науки і громадського життя, тепер особливо годиться згадати національну гордість Шевченка. В поемі „Сон" („У всякого своя доля"...) Шевченко описує зустріч з помосковленим землячком у Петербурзі. Той почув від Шевченка українські слова і спитав, чи поет не вміє „говоріть по-здешньому". — „А я вмію, та не хочу! Така була відповідь Шевченкова землякові, що втратив національну свідомість!

В Україні під комуністичною диктатурою відновив московський режим давню політику царів — перетворити українців на російський копил. Це — денаціоналізація, фабрикація несвідомих національно мертвих людей. Ця політика мала в минулому великі успіхи, бо поставила на службу російській культурі й державі силу визначних українських діячів. Міністрами в Російській імперії були Безбородьки, Кочубеї, Трощинські, письменство збагатили Гоголь, малярство — Боровиковський й Репін, музику — Чайковський і так далі — без кінця.

Будити „національно мертвих" українців довелося свідомим українцям в XIX і в XX віках. Шевченко нарікав на тих українців, що „перлися в слов'янофіли" і знали „всі мови слов'янського люду", а своєї — „дасть Біг"...

В російські ліберальні, реакційні, революційні партії вступали у великому числі українці і таким чином забували інтереси свого народу. Хто може дістати видання колишніх політичних каторжників — „Деятели революционного движения в России в 19 в." (Москва, 1930), той побачить, яку велику жертву принесли українці в боротьбі проти царського режиму. На це свого часу звернув увагу М. Драгоманов. Коли А. Желябов, діяч Партії „Народная Воля", що в 1881 р. вбила царя Олександра II, питався де „український Парнелл" та українські „фенії", то Драгоманов відповів, що українці наповняють російські партії, і що сам Желябов, народжений в Україні (його мати була українка), мав би бути борцем за волю України, як ірляндські автономісти („фенії") і їх провідник — Парнелл.

Трагедія України в XX віці була в тому, що українські революціонери в немалому числі приєдналися до російських партій і діяли так, як їм веліли чужі провідники. Російські соціял-демократи - меншовики та соціял - революціонери українського роду гальмували українську боротьбу за автономію і самостійність в 1917-1918 роках: Кирієнко, Тучапський, Кононенко, Сухомлин та інші.

В російській большевицькій партії діяли українці — Скрипник, Затонський, Юрій Коцюбинський, Дибенко, Антонов - Овсієнко, Мануїльський і т. д. Вони допомогли Ленінові відновити Російську імперію кров'ю і залізом. Скрипник, Затонський, Хвильовий та деякі інші побачили пізніше, що створили тюрму для України, але вже було запізно: їх знищила хвиля московського терору. „Українізацію", яку енергійно провадив комісар освіти Микола Скрипник до 1933 р., Москва скасувала і взяла курс на денаціоналізацію України.

Сталін знищив майже всіх „старих большевиків" і по його смерті прийшли до влади бездушні апаратники-кар'єристи, виконавці політики московського великодержавного шовінізму. Цей тип „всесоюзного українця", без національної свідомости, готового вірно служити „старшому братові", дуже поширений в СССР.

У Москві маємо навіть „президента СССР" — землячка „Ніколая Подгорного" (тільки в українській пресі його пишуть „Підгорний"). Цьому слузі „отечества чужого" 18 лютого 1973 р. стукнуло 70 років. З тієї нагоди йому дано високі нагороди на засіданні партійних вождів. Промову до ювілята мав Брежнєв. Подгорний (він родом із Карлівки на Полтавщині) хотів показати свій російський патріотизм і в промові до „соратників" зазначив: „Як ніколи перед цим зміцнилася могутність і виріс авторитет нашої великої держави на міжнародній арені, як ніколи стала активною наша зовнішня політика" („Литературная Газета" з 21 лютого 1973). Отже — кожному ясно: для „фізичного українця" Підгорного Російська імперія, „скована кров'ю" (слова поета Лермонтова) — це „наша велика держава". Подгорний, „президент СССР" сприяє колонізації України та русифікації українського народу, щоб здійснити „злиття націй", як каже програма комуністичного вождя Леніна.

Формально Москва шанує Шевченка в обмеженій формі, як „революційного демократа", але форму (мову) і зміст поезії Шевченка намагається заглушити. Мав я розмову недавно з українцем, що їздив 1972 р. як турист на Україну і побував на могилі Шевченка. Партійні наглядачі і вся обслуга для туристів говорить тільки мовою „с т а р шого брата"...

Один із братів Лазаревських, приятелів Шевченка, Олександер, відомий український історик, описав день, коли умирав поет у Петербурзі, в приміщенні, яке йому дали в Академії Мистецтв. Шевченкові прислали українці з Харкова привітання на день народження. „Спасибі", — промовив поет. Полтавська Громада писала до нього: „Батьку, полтавці поздравляють любого Кобзаря з іменинами і просять: утни, батьку, орле сизий!" — На це Шевченко сказав: „Спасибі, що не забувають"

Смертельно недужий Шевченко мріяв про подорож в Україну: „От, якби додому, там би я може видужав". Розмовляючи з приятелями, що його в ту останню ніч провідали, поет казав: „Мені хочеться говорить, а говорить трудно". (Т. Шевченко. Документи і матеріяли. Київ, 1963, ст. 102). Так умирав поет з рідною мовою на устах.

Другий видатний українець, що карався в Сибіру за царського режиму, Павло Грабовський (1864-1902), до смерти плекав рідну мову в своїх поезіях, у науці й публіцистиці. Живучи на каторзі і в засланні, Грабовський виписував словники української мови і мріяв, що наша мова, після зміни режиму в Росії, буде вільно розвиватися.

Однак, на місце царських жандармів прийшли інші. В 1884 р. українські патріоти замовили хрест на могилу Шевченка з написом: „Свою Україну любіть, любіть її во врем'я люте, в останню тяжкую минуту за неї Господа моліть!" Київський губернатор Гудим-Левкович, з українського роду, заборонив поставити цей хрест „до знищення напису".

Лука Луців

„ІДЕЙНА БОРОТЬБА НАВКОЛО СПАДЩИНИ Т. ШЕВЧЕНКА"

(2)

До чого доходять тепер „дослідники" в Україні, це видно зі статті Л. Коваленка, який написав, що Шевченко був під благодійним впливом Бєлінського („Вопросы истории", ч. 7 з 1951 р., ст. 25). Комишанченко пише, що „російська періодична преса загалом позитивно оцінила першу збірку поезій Т. Шевченка" (42), а щоб це виглядало на більшу правду, то він зовсім не згадує про те, що два російські періодики („Библиотека для чтения" та „Москвитянин" помістили були „ворожі" рецензії на Шевченкову поему „Гамалію" (Дмитро Косарик. Життя і діяльність Т. Шевченка, Київ, 1955, ст. 56, 57). Комишанченко кінчає другий розділ твердженням, що „наукову основу вивчення спадщини Кобзаря заклали в той час [в 60-их роках] саме російські революційно - демократичні критики " (66).

В третьому розділі автор пише про „українську демократичну критику про Т. Шевченка" (67-86), згадуючи таких критиків Шевченка, як В. Гнилосиров (1836-1900), Ф. Хартахай (1836-?), Є. Моссаковський (1839-?) та П. Свєнціцький (1841-1876), які „чимало зробили для популяризації творчости Шевченка серед народу".

В четвертому розділі (87-207), під заг. „Творчість Т. Шевченка в оцінці української ліберальної критики" автор розповідає про приятелів Т. Шевченка, що багато писали про найбільшого українського поета. І так поміщик із Полтави П. Мартос, який хвалився тим, що саме він намовив Шевченка видати перші свої твори в 1840 р., і якому Тарас намалював був портрет, в 1863 р. надрукував був статтю „Эпизоды из жизни Шевченко" на сторінках „Вестника Юго Западной и Западной России". В цій „наклепницькій" статті Мартос „фальсифікував життєвий шлях поета, спотворював його творчість та глумився над його світлою пам'яттю".

Мартосові відповів приятель Шевченка М. Лазаревський (1818-1867), спростовуючи його неправду.

М. Комишанченко коротко згадує про В. Білозерського (1825-1899), який писав, що Шевченко є у „своїх творах виразником прагнень українського народу, а й цілої епохи". Але Комишанченкові не подобається те, що Білозерський „обволікає творчість поета релігійним серпанком, підкреслюючи в нього невластиве християнське сприймання навколишньої дійсности".

Про П. Куліша пише автор аж на 46 сторінках цілу розвідку (ст. 101-146). П. Куліш (1819-1897), приятель українського поета, на його похороні сказав був пропам'ятні слова: „Наш єси, поете, а ми нарід твій, і духом твоїм дихатимемо во віки й віки". Куліш заявляв у 1861 р.: „Будь, Тарасе, певний, що ми твій заповіт соблюдимо й ніколи не звернемо з дороги, що ти нам проложив єси. Коли ж у нас не стане снаги твоїм слідом простувати, коли не можна буде нам так як ти, святую правду глаголати, то лучче мовчатимем". Комишанченко не зацитував повищих Кулішевих слів, але довго розписується про те, як то Куліш не мовчав, як він „спотворював і фальсифікував спадщину Шевченка..., як він розгорнув справжню боротьбу з ним" в 70-80-их роках минулого століття" (117). В оцінці Куліша, треба сказати, є великі суперечності, він ставив Шевченка поруч Данте, Шекспіра і Байрона, а пізніше ганьбив Шевченкову музу, називаючи її „п'яною". Комишанченкові не вдалося ясно показати Кулішеву оцінку Шевченкової творчости.

Куліш писав Шевченкові, що якби „в нього були гроші, то він купив би Шевченкові ‚московські повісті' да й спалив", бо цими повістями Шевченко „зневажив себе перед світом". М. Костомаров високо оцінював Шевченкові повісті, писані російською мовою. Комишанченко стверджує в Костомарова „суперечливий характер його великої науково-публіцистичної спадщини" (148). Та він не згадує того, як спочатку Костомаров хвалив українського поета, тому зробимо це ми.

Коли Шевченко прочитав Костомарову і гуртковї молоді свої нові поеми, як „Сон", „Кавказ", „Єретик", „Посланіє до земляків", — Костомаров слухав їх, як зачарований. „Я бачив, пригадує він, що Шевченкова муза роздирала завісу життя народнього. І страшно, і солодко, і боляче й упоюче було заглянути туди". Комишанченко не хоче бачити того, що написав М. Костомаров у відомих „Книгах битія українського народу", в яких передбачається Україні провідне місце між слов'янськими народами: „І тепер над Україною панує кат, але Україна встане з могили й тоді не залишиться у всій Слов'янщині ні царів, ні панів, ні кріпаків - невільників. І тоді скажуть усі народи, показуючи на мапу України: ‚От камінь, єгоже небрегоша зиздущіє, то бысть во главу угла' ". Шевченко та інші члени Кирило-Методіївського Братства вірили, що Україна буде центром, біля якого гуртуватимуться слов'янські народи в змаганні до визволення. (Пор. Лука Луців: „Во москалі чужі люди". Т. Шевченко про москалів і Московщину. Збірник - Альманах „Наш Шевченко", Джерзі Сіті-Ню Йорк, 1961.)

Комишанченко не цитує повищих слів Костомарова і Куліша. Та він цитує те, що тепер потрібне російському комуністичному режимові, слова Костомарова з „Колокола" з 1860 р. про те, що „ніхто з нас не думає про відірвання України [Южной Руси] від зв'язку з рештою России. Противно, ми бажали би, щоб усі інші слов'яни об'єдналися з нами в один союз, навіть під скіпетром російського царя, коли він зробиться володарем вільних народів, а не татарсько-німецької московщини, що всіх пожирає" (153). Комишанченко кінчає уступ про Костомарова тим, що „його погляди на Шевченка були близькими до поглядів російських революційних демократів, зазнавали їх впливу". Він гадає, що погляди Костомарова сприяли „поширенню наукового розуміння спадщини Кобзаря не лише на Україні, а й у Росії" (184).

(Закінчення буде)

Гнат О. Діброва

СЕРЦЕ

(Етюд)

Серце . . . Таке маленьке, але таке сильне, витривале, невтомне. Працює - пульсує день і ніч, роки, все життя і — без відпочинку. Все тіло, всі його органи, крім хіба ще легенів, що відпочивають під час сну, а серце — ніколи. То стискується, напружується, то відпружується. І так — до призначеної зупинки.

Якась незбагненна жертва, якась таємнича самовідданість . . . Містерія . . . Але щасливий той, хто не думає про це, і не чує свого серця.

Колись давно, коли батько мій нарікав на серце, я дивився на нього своїми чистими дитячими очима й думав: „Де воно, те серце?" . . .

І я був щасливий.

Я чув його м'які, оксамитні ритми (не його самого), чув гармонію тіла, гармонію органів і функцій, чув дзвінкий гомін крови і всієї істоти. Я чув розливи і переливи радощів життя.

І я був щасливий.

Я бачив іншими очима, як у ньому цвіли сади, мерехтіли барвисті луки, пурхали кольористі метелики, світився його світ, його небо, його сонце. Я чув, як воно ніжно, мелодійно співає й заливисто сміється.

Я чув у ньому подуви різних почувань — ставлень до людей, до їхніх добрих і злих вчинків, до суспільства, до подій, до явищ природи і світу.

І я був щасливий.

Я був щасливий, бо воно працювало на те, щоб я міг відчути повноту і красу життя, побачити надхненні картини світу пензля Великого Мистця, почути в е л и к у симфонію Всевічного і Всемогутнього Композитора в природі, у світі, у всесвіті, щоб милуватись красою, музикою, чарами цього світу і п'яніти від трунків життя й естетичних насолод.

Воно працювало, бідне, також для того, щоб можна було не раз пережити йому гнів насуплених хмар, громів, блискавиць, пережити найсильніші удари в цьому житті, щоб потім знову зацвісти, заяскравитись, заіскритися сміхом, щоб служити для добра мого і мого народу.

Така його вдача.

Творець дав йому призначення тримати на крилах його ритмів моє життя, життя душі і тіла, мій переможний хід уперед, мої мрії, прагнення, зусилля, терпіння, страждання і мої буйні радощі, піднесені переживання, почування.

І я дякував Творцеві і йому.

Я співав йому хвалу, вигукував врочисту о с а н н у, складав небесний хорал, сплітав вінок з пахучих польових квітів, клав на нього корону з діямантів моїх найсвітліших почувань.

Я брав його в руки й піднімав високо-високо до неба, до сонця, як найбільший, найсвятіший дар.

Я був щасливий.

І от на шпилі його ритмічної артистичної праці — не праці, а музики, досконалої гри! — раптом увірвалась одна струна. Найвища нота блимнула востаннє, як вогник, і погасла.

І гармонія порушилась.

Порушилась гармонія його самого, його музика, гармонія всього тіла, душі, свідомости, сприймання. Все поблідло: його сади, його луки, його небо, його сонце. Поблідли райдуги життя, поблід увесь світ.

Я вперше почув своє серце. Його ритми були то бурхливі, розгойдані, н е н а че пурхання сполоханого метелика, то повільніші, важкі, мов розмахи крил великої птиці. Потім знову бурхливі і знову повільніші, і знову, і знову . . .

Була якась несамовита колотнеча . . . І здавалося, що воно її не витримає, ось-ось зупиниться . . . І думки вирували, билися, мов хвилі . . . Вся істота ходила ходором.

І тоді в душі галопом скакала тривога, і вихром крутився страх.

І так дні, тижні, місяці . . . Потім ця вакханалія поступово спадала, затихала, але повної тиші не було. Був неспокій, був нелад . . .

І прийшло ослаблення . . .

І все було навколо якесь інакше.

І я згадав свого батька.

(Закінчення на стор. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

„ПАРТИТУРА"

Цим досі нечуваним крилатим словом несподівано збагатився лексикон нашого села у двадцять і котромусь році, саме з нагоди концерту в пошану Генія України. Починаючи з Різдва Христового, все, що живе в селі, гомоніло тільки про те, що на концерті співатиме хор — з партитури! Більш освідомлені пояснювали меншим грамотіям, що це, мовляв, — „з нотів". Зрештою, так воно стояло виписане і на афіші: „Хор під управою Михайла Добротвора відспіває з партитури", — і тут наступив перелік пісень: „Заповіт", „Думи мої", „Сонце заходить" і так далі.

Чомусь нашому тодішньому дякові і диригентові церковного хору в одній особі дуже залежало на цій „партитурі"! Може він тим саме бажав підкреслити свою фаховість й професійність. Адже п. Михайло Добротвір, родом з великого, сусіднього села Романова, закінгив у Львові дяківсько-диригентський курс і був заангажований до нас на працю на базі однорічного контракту. До його обов'язків належало передусім співати хвалу Господеві і зорганізувати мішаний церковний хор, який, однак, не тільки співав щонеділі в церкві, але й заспокоював інші, культурні потреби громади.

Не знаю, чому воно так вийшло, що зараз на погатку концерту, коли хор стояв готовий - вистроєний на сцені і ждав, коли підіймуть завісу, тоді саме пан диригент пригадав собі, що він забув у церкві — партитуру!

— Стримати програму! — подав команду. — Нехай хтось скогить по партитуру!

— Я піду! — метнувся на охотника Василь „Крисий".

Вийшло, звигайна річ, маленьке замішання і затримка в програмі і знову ввесь присутній у гитальні „Просвіти" народ заговорив про партитуру. Якщо йдеться про фактигний стан справи, то в п. Добротвора було їх дві, партитури, обидві акуратно оправлені в такі самі, горні палітурки: перша — це була „Служба Божа", і друга — збірник пісень для різних патріотигних оказій, упорядкований та розписаний „на готири голоси" самим диригентом. Обидві лежали на тій самій полигці — в церкві, у крилосі.

Післанець Василь, що його деколи, з приводу уломности, прозивали „Крисим", належав до найбільш відданих хорові працівників, але з паном диригентом мав, як то кажуть, „на пеньку", за одну сопраністку, до котрої вони обидва залицялися. Розуміється, більше шансів мав п. Добротвір, раз тому, що був хлопець простий, як свігка, не каліка, а подруге — що диригент! Хай їх обох Господь розсудить на тому світі за те, що там між ними було, в кожному разі, якщо йде мова про Шевгенківський концерт, то він тоді випав на славу і мав великий успіх, хог і п. Добротвір диригував з партитури, що мала на палітурці напис: „Служба Божа"...

І к е р

НАГОРОДИЛИ ТРАКТОРОМ

Двом трактористам, чоловікові й дружині Калинюкам, особливо пощастило в житті: колгосп подарував їм з нагоди весілля не що інше, як трактор „Т-38". Сталося так, що обоє уродженці Рівенської области були трактористами. Коли Віталій пішов на службу в совєтську армію, то на його місце прийшла Галина. Повернувшись із армії, одружився з нею, а на весіллі дістав тракторний подарунок. Колгоспним трактором не можна виконувати приватних замовлень, щось підвозити чи десь виорати шматок землі. Тому на „родинному подарунку Калинюків", на тракторі, як писали „Ізвєстія" з 2-го березня, красується такий напис: „Виробимо в третьому, вирішальному році п'ятирічки на своєму Т-38 не менше 900 гектарів умовної оранки".

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ! ВКЛЮЧАЙМОСЯ В АКЦІЇ ЇХ ОБОРОНИ!

Портрет нового директора „Екшен" — Американських Добровольців

Вашингтон. — Багатьох українських діячів, і особливо проф. д-ра Лева Добрянського, Президента УККА, особисто знає новий керівник Американських Добровольців, зорганізованих в допомоговій Агенції „Екшен", Майкел Паскаль Балзано. Під час демонстрації українців у Вашингтоні проти порушень Москвою прав народу й людини, він приймав делегацію УККА при Білому Домі та перебрав для поінформування Уряду петицію, а також мав нагоду розмовляти з багатьма українськими демонстрантами-студентами.

Майкел Паскаль Балзано народився в З'єднаних Стейтах у родині імігрантів із Італії. У 16 років він покинув школу, працював при збиранні сміття на вулицях, купив старе авто, — і раптом заявив матері, що іде далі студіювати. Він закінчив середню освіту, коли вже мав 25 років, а потім закінчив університет у Бріджпорті, поблизу Ню Гейвену, де живуть батьки, зробив докторат з політичної філософії, зайнявся політикою. Нині директорові урядової Агенції „Екшен" Майкелові П. Балзано 37 років, він працював на особливих дорученнях при Білому Домі, зв'язковим між Білим Домом і населенням. Білий Дім зацікавився ним після того, коли прочитали його критичну працю про допомогову організацію „Віста", яка перетворилася майже в політичну організацію, замість допомагати убогим. М. П. Балзано працював при директорах різних допомогових агенцій, і тепер сам очолив дуже важливу з них, із платнею в 40 000 долярів річно, „Екшен", яка є внутрішнім, домашнім „Корпусом Миру". Українцям „Екшен" відома з діяльности проф. Мирона Куропася, головного радного УНСоюзу, який у Чикаго є директором цієї установи на середньо-західні стейти і згуртовує працівників української та інших етнічних груп для шляхетної допомогової праці між американськими потребуючими громадянами.

В ІЗРАЇЛІ СУДИТИМУТЬ у трьох окремих судових розправах понад 30 осіб за участь у шпигунстві у користь арабської Сирії. Є між ними також 6 жидів Жидівський учитель в Ізраїлі Дауд Туркі признався, що заснував підпільну комуністичну організацію, націлену на переведення в Ізраїлі державного перевороту.

У Судані арештували додатково 6 осіб у зв'язку з убивством дипломатів

Хартум. — Офіційно повідомлено, що суданська поліція арештувала ще 6 осіб, додатково до 8-ми терористів, які вбили двох американських і одного бельгійського дипломатів в будинку савді-арабської амбасади в минулому тижні. Між тими шістьма арештованими є два службовики лівійської амбасади. Суданські власті назвали двох членів верхівки центральної організації палестинських партизанів „Аль Фатах", як безпосередніх плянувальників та організаторів наскоку на савді-арабську амбасаду з його трагічними наслідками. Тими арабми є Фавз Яссін, який на кілька годин перед захопленням савді-арабської амбасади відлетів з Хартуму лівійським літаком, — та Абу Салем, який керував програмою „Голос палестинців" у державній суданській радіостації. За газетними вістками, оскарження найвищими суданськими представниками палестинської організації „Аль Фатах", що це вона винувата в отому терориетичному вбивстві дипломатів в Хартумі, поставило у дуже тяжку ситуацію всі ті арабські держави, які субвенціонують і підтримують „Аль Фатах" та допускають її голову на всі конференції Арабської Ліги. Дотепер „Аль Фатах" відмежовувалась від екстремістів з „Чорного вересня", як ніби законспірованої клітини. Амбасади ЗСА на Кіпрі, Ємені, Кувайті, Судані й в еміратах над Перською затокою зажадали скріпленої військової охорони.

В середу 7 березня ц.р. похоронено на почесному військовому цвинтарі в Арлінгтоні біля Вашингтону вбитих амбасадора ЗСА у Судані Кліо Ноела і його заступника Джорджа С. Мура у скромній церемонії, як цього бажали собі вдови покійних. Віддано в їх честь 19 стрілів і військова оркестра відіграла патріотичні гимни. Державний секретар Вілліям Роджерс передав прапори, якими були вкриті домовини вбитих, їх вдовам. Приявними були члени дипломатичного корпусу та спеціяльний висланник суданського президента, міністер Абд аль-Рахман Абдуллах.

В Москві фабрикують університетські дипломи

Москва. — „Комсомольская правда" з 1 березня опублікувала довшу інформацію про „Фірмачів і роззяв", описуючи в подробицях діяльність „підприємства", якого головним „продуктом" були... університетські дипломи. Згадане „підприємство" мало „всесоюзний" характер і обслуговувало різні совєтські республіки. На чолі „підприємства" находився М. І. Красніков. Газета пише, що „встановлено, що з допомогою документів, виготовлених Красніковим і його співробітниками, за час від липня 1965 року до вересня 1970 року у 18 заочних вузах Москви та московської області зараховано незаконно 46 громадян. Вступні іспити за них складали 17 підставних осіб". Підприємство було досить прибуткове. Кожен кандидат на студента мусів вплатити разом яких 2,000 рублів. Ця сума включала 200 рублів за вступний іспит, а відтак за виконання передбаченої річної програми на університеті — по 400 від кожної вимаганої програми. Звичайно, по „закінченні" першого року в Москві з допомогою „підприємства", студент повертався до свого рідного міста і там вже нормально продовжував студії, бо, як пише газета, „в дома і стіни помагають".

Відчувається надпродукція інженерів в СССР

„Комсомольская Правда" з 2 березня опублікувала статтю доктора економічних наук В. Терещенка (з Києва), який аналізує ситуацію на відтинку можливостей затруднення технічних спеціялістів в СССР, а також їхньої фахової підготовки, яка, за його ж словами, відстає від підготовки технічних кадрів, наприклад, в ЗСА. В. Терещенко пише, що в СССР за час від 1950 року по кінець 1972 року число затруднених в народнім господарстві інженерів зросло 6.6 разів, досягаючи 2,650,000 чоловік. Ситуація в країні заіснувала така, що дається відчувати надпродукція дипломованих інженерів, яких тепер приміщують на всякі непрофесійні праці, а багатьох заставляють працювати прямо за станком поряд зі звичайними робітниками. В. Терещенко висловлює думку, що цій ситуації можна б частинно зарадити, коли б замінити на різних роботах некваліфікованих працівників професійними інженерами. Крім того, він вважає, що совєтські високі технічні школи повинні ревідувати свої навчальні програми і достосовувати їх до вимог нової технології. Він вказує на навчальну програму Технологічного Інституту в Массачусетс, яка, за його словами, достосована до нових вимох життя і технологічного прогресу. Идеться тут про покладення наголосу у підготовці на відтинках економії та метод управління підприємствами, а не тільки на стисло технічній підготовці, як це є в СССР.

Знаменні є листи окремих інженерів і інженерних колективів, поміщені у тому ж числі „Комсомольской Правди", в яких маємо чітку картину ускладнення на відтинку затруднення в СССР для технічних спеціялістів. В одному листі, м. ін., читаємо: „допоможіть нам вияснити, як це сталося, що двадцять спеціялістів, на виших яких держава затратила стільки засобів, приневолені тепер займатися розшуками праці за спеціяльністю?" Під листом 10 підписів з додатком „і інші".

ХАРКІВ „НАГОРОДЖЕНО" ОРДЕНОМ ЛЕНІНА

Харків. — „Правда" з 4 березня інформує про те, що „за видатні успіхи, добуті трудящими міста у господарському та культурнім будівництві, виконання п'ятирічного пляну розвитку промислового виробництва, а зокрема в галузі машинобудівництва, Харків нагороджено орденом Леніна". Орден вручив голова Ради міністрів УССР П. П. Ляшко.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
в глибокому смутку повідомляє Членство НТШ
і Прихильників української вільної науки,
що 4-го березня 1973 року відійшов
несподівано у Вічність

Проф. Д-р
БОРИС УНБЕГАВН

дійсний член НТШ, визначний мовознавець — славіст та знавець української мовної і літературної проблематики.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ВШ. Дружині і Рідні Покійного складаємо щирі слова співчуття у їх тяжкому горю.

УПРАВА НТШ в ЗСА

В глибокому смутку повідомляємо
наших Друзів і Знайомих,
що 4-го березня 1973 року на 74-ому році життя,
несподівано відійшов у Вічність
наш Найдорожчий
БРАТ і ШВАГЕР

бл. п.
ЛЕОНІД КОРОЛЬ

ПОХОРОН відбувся 6-го березня 1973 року в Richmond, Maine.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Невимовним горем прибиті:
брат ПЕТРО з дружиною СТЕФАНІЄЮ
та близька Родина в Україні

Замість квітів на могилу
бл. п. Марії Паньківської
на Український Дослідний Центр у Гарварді
зложили:

Ірина Любчак	$20.00	Марія Макарушка	10.00
Евстахія Гойдиш	10.00	Галина Скорецька	10.00
Ольга Дзядів	10.00	Галя Хамула	10.00
Ганка Коренець	10.00	Марта Яцушко	10.00
		Ніна П'ясецька	5.00

Разом $95.00

В сороковий день смерти
св. п. дир. ЕВСТАХІЯ ГОМОТЮКА
на „Церкву в Потребі" зложили:
Анна і Михайло ЗЄЛИК $10.00
Лариса і Любомир ЗЄЛИК 10.00

Замість квітів на могилу
бл. п. д-ра ПЕТРА ІСАЄВА
складаємо по 50.00 долярів
на Фонд Катедри Українознавства при Гарварді
і „Церкву в Потребі"
Ірина і Павло ДЖУЛЬ

Замість квітів на свіжу могилу довголітнього
директора Пов. Союзу Кооператив у Борщеві
сл. п. ЄВСТАХІЯ ГОМОТЮКА
на „Церкву в Потребі" складають:
Олександер НАКОНЕЧНИЙ $10.00
Богдан УХАЧ 10.00

Замість квітів у пошану пам'яті
СОНІ з БІЛИНСЬКИХ АНАСТАЗІЄВСЬКОЇ
на „Церкву в Потребі"
складає 25.00 долярів
Богдан УХАЧ

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність
дня 31-го грудня 1972 року
наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.
АННА з КУШНІРІВ АНТОНЯК

залишаючи нас у великому жалю і смутку.

У цих тяжких для нас днях нашого горя, ми зазнали багато тепла й доброго серця від наших Друзів і за це висловлюємо їм цією дорогою нашу щиру подяку.

Дякуємо Рідним, Приятелям і Знайомим за вислови співчуття: усні, листовні, телефонічні і телеграфічні.

Наша сердечна подяка ВПреподобним Отцям Василіянам, церкви св. Юра: о. Х. Войтині, о. І. Сембратові, о. Л. Лавринюкові, о. М. Струцьові за духовну опіку під час відвідин Покійної в шпиталі в часі тяжкої недуги, за уділення Найсвятіших Тайн і Оливопомазання.

Особливо сердечно дякуємо ВПреподобному о. Ігуменові д-рові В. Гаваличові, пароховi церкви св. Юра, о. Іванові Сембратові і о. М. Струцьові за відправлення похоронних обрядів в похоронному заведенні, як також за Службу Божу в церкві, на якій Впр. о. Ігумен д-р В. Гаваліч сказав над домовиною Покійної зворушливу прощальну проповідь.

Щиро дякуємо Впр. о. М. Струцьові за супровід Покійної в її останню дорогу — Вічний Спочинок на цвинтар Гейт оф Гевен.

Дякуємо ВП. Паням Марійської Дружини Непорочного Зачаття за участь в похоронних відправах та відмовлення вервички за душу Покійної у похоронному заведенні.

Усім дякуємо, що супроводили Покійну в останню дорогу на цвинтар, зокрема нашим приятелям п-ні Ірині Куровицькій і д-рові Юріеві Кушнірeві, що мимо робочого дня, не жаліли свойого дорогого часу і своїми автами допомогли нам відпровадити Покійну на місце Вічного Спочинку.

Щиро дякуємо ВП. д-рові Остапові Барановi за лікарську опіку в шпиталі за час хвороби Покійної.

Сердечно дякуємо нашому дорогому Сватові адв. Романові Олесницькому, що під час поминальної тризни зворушливою прощальною промовою відмітив життєвий шлях Покійної.

Дякуємо Родині, Приятелям й Знайомим за участь в молитви у похоронних відправах, за пожертви на Служби Божі, на „Церкву в Потребі", на фонд будови нової церкви св. Юра та радіопрограму о. о. Василіян.

Хай Всевишній Господь нагородить Вас своїми ласками.

Дякуємо похоронному заведенню п. Яреми за взірцеве полагодження справ зв'язаних із похороном.

Дочки: ІРИНА з дітьми
ЕВСТАХІЯ ШУГАН з мужем
СТЕПАНОМ і з родиною
Сестра — КАТРЯ БІГУС

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. АННИ з КУШНІРІВ АНТОНЯК
зложили свої пожертви:
на „ЦЕРКВУ в ПОТРЕБІ"

$50.00 — Інж. Іван і Теодозія з донею Марійкою, Гурики.
По $25.00 — Д-р Юрій і Віра Кушнірі, Юрій і Ореста Яримовичі, Чикаго, Степан і Евстахія Шугани.
По $20.00 — Адв. Роман Олесницький, Софія Шуган з д. Ромою, Осип і Ольга Кузьмини, Ярослав і Ірина Куровицькі.
По $15.00 — Катря Бігус, Торонто.
По $10.00 — Юрій і Марія Кордуби, Клівленд, Дарія Комаринська, Микола і Осипа Черинки, Микола і Марія Савицькі, Іван і Ірина Решетухи, Іван і Александра Яврозики, Осипа Лень, Анатоль і Уляна Вовки, Богдан і Христя Подолюки, Борис і Марія Ржепецькі, Григорій і Анна Лучанки та Софія Налукова.
По $5.00 — Інж. Роман і Люба Раковські, Дамян і Зіна Захарченки, Роман і Емілія Доберчаки, Іван і Ксеня Худики, Іван і Зена Федусі, Катря Мокашок, Микола і Оксана Ільяшенки. Разом $375.00

ФОНД БУДОВИ НОВОЇ ЦЕРКВИ СВ. ЮРА:
$100.00 — Степан і Евстахія Шугани.
По $50.00 — Ярослав і Марія Томоруги, Юрій і Нала Шугани.
$25.00 — Евстахій і Ольга Руді, Вірджинія, Каролина Шебунчак.
По $20.00 — Клявдія Олесницька, Іван і Дорота Голінські, Бетлегем, Ксеня Полигач, Торонто.
$15.00 — Катря Бігус. Разом $525.00

На РАДІОПРОГРАМУ О.О. ВАСИЛІЯН:
$25.00 — Степан і Евстахія Шугани.
$10.00 — Катря Бігус.
По $5.00 — Катря Мокашок, Іван і Ксеня Худики.
Разом $45.00

Pittsburgh and Western Pennsylvania

DISTRICT COMMITTEE OF U.N.A. BRANCHES OF PITTSBURGH AND WESTERN PENNSYLVANIA
announces that its
ANNUAL MEETING
will be held
Sunday, March 25, 1973
at THE HILTON HOTEL
Common Pl. & Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.
at 3. P.M.

All members of the District Committee, Convention Delegates, Branch Delegates and Officers of the following Branches are requested to attend without fail:

24, 41, 53, 56, 63, 91, 96, 109, 113, 120, 126, 132, 161, 264, 276, 296, 329, 338, 481.

PROGRAM:

1. Opening.
2. Minutes of preceding meeting.
3. Election of presidium for annual meeting.
4. Reports of District Committee Officers.
5. Discussion on reports.
6. Vote of confidence.
7. Election of District Committee Officers.
8. Adoption of District Program for 1973.
9. Addresses of Supreme Officers.
10. Discussion and Resolutions.
11. Adjournment.

Meeting will be attended by:
ULANA DIACHUK, UNA Supreme Treasurer
S. HAWRYSZ, UNA Supreme Advisor and Field Representative
A. JULA, UNA Supreme Advisor

Charles Sachko, Pres. Peter Kochirka, Sec.

ПЛАСТОВА ПРОГУЛЬКА ДО ЕВРОПИ — 1973

- За згодою пленуму Крайової Пластової Старшини плянується пл. прогулька до Греції, Югославії і Австрії в часі від 17-го ЧЕРВНЯ до 10-го ЛИПНЯ 1973 р. Учасниками прогульки можуть бути юнаки-юначки із ступенем розвідувача, -чки і старшо-пластунство до 20-го року життя. Число учасників обмежене до 75, включно з проводом.
- В програму прогульки включені оглядини історичних пам'яток, музеїв, університетів, та ін., а також відвідини опер, театрів, кошт яких включений в остаточну суму прогульки.
- Приватні автобуси будуть перевозити прогульковців, почавши з Атен — через Лярісу, Сальоніки, Скопє, Тітоград, Дубровнік, Сараєво, Баню Луку, Загреб, Люблянy — до Відня. Плянуються зустрічі з місцевими українськими громадами та відвідини могили Основоположника Пласту Дрота у Відні. Багато часу призначено на особисті зацікавлення.
- Точні інформації та карти зголошень можна дістати в Станицях або в КПС.

Кошт прогульки 639.00 дол. Зголошення слати до 31 березня 1973 року, разом із чеком на $100.00 завдатку до організаційного референта прогульки

МАРИНКИ ГЕЛЬБІК на адресу 286 East 10th Street, New York, N.Y. 10009
Тел. AL 4-8779, вечором (201) 399-0412

З болем повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих,
що дня 24-го лютого 1973 року несподівано і передчасно, померла
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАТИ, СЕСТРА і БАБУСЯ

СВЯТОСЛАВА
БЕРЕЗОВСЬКА
з роду ВИТВИЦЬКА

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 27-го лютого 1973 р. з церкви Непорочного Зачаття в Детройті, Міш.

у глибокому смутку:
чоловік — ДАНИЛО
донька — ХРИСТИНА ГНАТЧУК з чоловіком ВСЕВОЛОДОМ
син — ОЛЕГ
внуки — МИРОН і ОКСАНА
сестра — МИРОСЛАВА ДУБЛЯНИЦЕВА
брат — ВАСИЛЬ з дружиною ОДАРКОЮ
Сестрінки і Братанки
Родина в Америці, Канаді і в Україні

ALBANY! Гурток Любителів Мистецтва при Українській Православній Церкві св. Миколая в Олбані — запрошує
УКРАЇНСЬКИЙ ОПЕРНИЙ АНСАМБЛЬ, НЮ ЙОРК
Неділя, 18 березня 1973 року, год. 4-та по пол., заля: Junior Sheaker H.S. — LATHAN, N.Y., Rt. 155 E. of Rt. 9
з комічною оперетою на три дії

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

Текст: І. КОТЛЯРЕВСЬКОГО Музика: М. ЛИСЕНКА

Виконавці: М. Кокольська, А. Андреадіс, М. Голодик, Т. Федорович, Л. Рейнарович, М. Яблонський.
Мала симфонічна оркестра Олбанської Округи. Концертмайстри: Я. Лішинський і Л. Лішинська. Муз. кер.: О. Сиратичук. Режисер: Т. Федорович.
„Жіночий Хор Олбанської Округи" під кер. пані А. Базар
Сценічне оформлення — Коргун і Український Оп. Ансамбль.
This program is made possible with the support of New York Council on the Arts.
Admission $4.00. Reserved seats $3.00. Student Section $2.00

Передпродажа квитків:
Kolody & Hope
455 3rd Street, Troy, N.Y.
Tel.: 272-8579

Romanition Jewellers
83 3rd Street, Troy, N.Y.
Tel.: 272-0643

Von Curler Music Co.
128 State Street, Albany, N.Y.
Tel.: 465-4576

СЕРЦЕ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Ось воно, те серце!.. І день і ніч чую його розхитаний, розшарпаний рух і кожний порух. І я пізнав: яке нещастя — чути своє серце! Воно стало таке вразливе...

Скільки неспокою зазнало воно, скільки болю, конвульсійно стискувалося в ця цьогосвітньому жаскому шляху життя!

Минали роки, десятиріччя...

Барви життя, природи світу, ласка небесної блакиті, життєродного сонця, мрії, прагнення і творчі пориванця переборювали все: і бурі, і хмари, і грози-погрози, і кризи... Серце потроху вгамовувалось, я звик до його приюх, і ми разом крокували далі.

З допомогою приходив лікар.

Але наставала знову криза. З'являлись нові примхи... Того гойдання, то затихання, повне, аж моторошне, завмирання, дрібне, дрібне тріпотіння, тремтіння.

Потім знову гойдання і знову завмирання...! А згодом — поколювання, поболювання... А далі — аритмія, мов шкутильгання старої баби, перебої, мов підскакування грайливого хлопчика, і всяке інше безладдя.

І прийшло ще більше ослаблення...

І знову навколо було все якесь інакше.

Все дошкульніше чув його нерівний, нелададний ритм: то неспокійний, тріпотливий, то тихий, тихий, ледве відчутний, тривожний, підозрілий.

І знову перебої, і знову завжди непередбачене гойдання... І так не раз...

І безсоння все частіше владувало наді мною цілими ночами. І думки були важкі, мов каміння, і настирливі, як по літі мухи. І я всім єством протиставлявся несвітлим тонам і півтонам мого нутра, щоб розвіяти на овиді тіні...

І було сумно...

Але холодна свідомість гартувала мене, і я йшов назустріч майбутньому...

„ЛЯЛЬКА"

Беата Тискевіч, яка виступає в головній ролі в польському фільмі „Лялька", базованому на романтичній повісті Болеслава Пруса. Фільм буде висвітлений протягом тільки одного дня, в неділю 11-го березня, в Ню Йорку, в залі Академії оф Мюзік при 126 Іст 14-та вулиця. Сеанси почнуться о год. 12:30, 3:15, 6:00 і 9:00 після полудня.

СПОРТ

„Чорноморська Січ" — „Бозкурт" Ф. К. 5:0

Петерзон 23 лютого. — Вперше „Ч. Січ" зустрілася з турецькими футболістами, — клюбом „Бозкурт", зложеним вповні із студентів з Туреччини, що студіюють в місцевих американських коледжах і університетах. В сімковому футбольному турнірі „Шейфера", турецькі спортовці показалися зааансованими — технічно, швидкими і над звичайно завзятими футболістами, завдяки чому і були претендентами на звання чемпіонів і з цим на кількатисячну фінансову нагороду турніру. У звітовій зустрічі вони, одначе натрапили на спортовців „Козацького роду", — „Січовиків", які, намірені осягнути цьогорічні найвищі почесті, і цим разом заграли на високому технічному рівні та здобули високу і заслужену перемогу — 5:0.

Щоб здійснити мету українським футболістам потрібно ще одиної точки, яку вони мусять здобути в останніх змаганнях з Португальським клюбом, що відбудуться в наступну п'ятницю. Гру почали „Січовики" швидким темпом і вже в 5-ій хвилині Ілич з гарної подачі Фарміги здобув ведення 1:0. Був це блискавичний початок, у висліді якого хвилево викликав замішання в дружині гостей. „Січовики", тримаючи ініціятиву продовжували небезпечні рейди, завдаючи дефензиві турків багато праці. В одній із чергових атак Фарміга виконав стріл, який з трудом викулакував воротар гостей, м'яч опинився в ногах Ренерея і цей без очікування впевнено післав його в сітку воріт „Бозкурта" 2:0. Після цього другого неспodіваного голя турецькі футболісти почали ще більше гарячкуватися і з цим робити чергові помилки. Тримаючи перевагу „Ч. Січ" здобула дальших 3 голі, стрільцями яких були: двократно Петро Ілич з подач Івана Паливоди і Лева Вільчака та Петро Паливода з гарної акції Володимира Каздоби - Михайла Фарміги. Склад „Ч. Січі": Лісевич (Гільгерс) Вільчак, Паньків, І. Паливода, Кардоба, Ілич, Ренерей, Фарміга, П. Паливода, М. Паливода — менаджер.

Показник табелі гор Шейфер турніру після 3-ої рунди.

1. Чорноморська Січ — 13:3 точок, 21:4 воріт; 2. Італіянс Пассейк — 12:4 т., 11:6 в.; 3. Франіні Ф. К. — 9:7 т., 15:11 в.; 4. Бозкурт Ф. К. — 9:7 т., 13:10 в.; 5. Рома С. К. — 8:8 точок, 9:11 воріт.

„Чорноморська Січ" (Юнаки) — „Гелпнетс Нешонал" (Юнаки) 2:0

Ці перші змагання за Чашу ЗСА, що відбулися на виїзді в Трентоні юнаки „Ч. Січі" виграли 2:0 і тим самим ввійшли до другої рунди розгривок за цю Чашу. Склад юнацької дружини „Ч. Січі": З. Біланич, В. Бакун, С. Карляк, С. Нагорняк, В. Рудзінський, Г. Мавро, П. Процюк, К. Гікел, М. Чура, О. Лужняк, І. Барбадин, К. Струк, С. Комінік, І. Шиманик, Ю. Бакун, Н. Бакун — менаджер, Мирон Бакун — тренер.

О. Твардовський

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
DISTRICT COMMITTEE of WILKES-BARRE

announces that

ANNUAL MEETING

will be held

Saturday, March 24, 1973

at the

AMERICAN-UKRAINIAN CLUB

St. Michael's Hall, 566 Fellows Ave., Breslau, Pa.

at 6:00 P.M.

All members of the District Committee, Convention Delegates, Branch Delegates, Officers and their families of the following Branches are requested to attend:

29, 30, 99, 169, 223, 236, 278, 282, 319.

Meeting will be attended by:

JOSEPH LESAWYER, UNA Supreme President

and

STEPHAN HAWRYSZ, UNA Supreme Advisor and Field Representative

Roman Diakiw, Chairman — Mildred Dobriansky, Secretary